

P - I (1+1+1) G / 20 (N)

2020

SANSKRIT (General)

Paper Code : I - A & B

[New Syllabus]

Important Instructions for Multiple Choice Question (MCQ)

- Write Subject Name and Code, Registration number, Session and Roll number in the space provided on the Answer Script.

Example : Such as for Paper III-A (MCQ) and III-B (Descriptive).

Subject Code : III A & B

Subject Name :

- Candidates are required to attempt all questions (MCQ). Below each question, four alternatives are given [i.e. (A), (B), (C), (D)]. Only one of these alternatives is 'CORRECT' answer. The candidate has to write the Correct Alternative [i.e. (A)/(B)/(C)/(D)] against each Question No. in the Answer Script.

Example — If alternative A of 1 is correct, then write :

1. — A

- There is no negative marking for wrong answer.

মাল্টিপল চয়েস প্রশ্নের (MCQ) জন্য জরুরী নির্দেশাবলী

- উত্তরপত্রে নির্দেশিত স্থানে বিষয়ের (Subject) নাম এবং কোড, রেজিস্ট্রেশন নম্বর, সেশন এবং রোল নম্বর লিখতে হবে।

উদাহরণ — যেমন Paper III-A (MCQ) এবং III-B (Descriptive)।

Subject Code : III | A | & | B |

Subject Name : _____

- পরীক্ষার্থীদের সবগুলি প্রশ্নের (MCQ) উত্তর দিতে হবে। প্রতিটি প্রশ্নে চারটি করে সম্ভাব্য উত্তর, যথাক্রমে (A), (B), (C) এবং (D) করে দেওয়া আছে। পরীক্ষার্থীকে তার উত্তরের স্বপক্ষে (A) / (B) / (C) / (D) সঠিক বিকল্পটিকে প্রশ্ন নম্বর উল্লেখসহ উত্তরপত্রে লিখতে হবে।

উদাহরণ — যদি 1 নম্বর প্রশ্নের সঠিক উত্তর A হয় তবে লিখতে হবে :

1. — A

- ভুল উত্তরের জন্য কোন নেগেটিভ মার্কিং নেই।

Paper Code : I - A

Full Marks : 50

Time : One Hour

Choose the correct answer.

Each question carries 1 mark.

1. Decline असम् in पञ्चमी एकवचनम्
 - a) महयम्
 - b) मत्
 - c) मम
 - d) मया
2. Conjugate गम् लट् प्रथमपुरुष वहुवचनम्।
 - a) गमिष्यति
 - b) गमिष्यसि
 - c) गमिष्यथः
 - d) गमिष्यामः
3. Give the resulting form of जि+त्वा
 - a) जित्व
 - b) जित्वा
 - c) जित्वी
 - d) जित्वे
4. Decline मुनि in षष्ठी वहुवचनम्
 - a) मुने
 - b) मुनीनाम्
 - c) मुनिना
 - d) मुनिथ्यः

5. Account for the case-ending of underlined word – वालकः मासं व्याकरणमधीते
- व्याप्तार्थं द्वितीया
 - व्याप्तार्थं तृतीया
 - करणे तृतीया
 - शेषे षष्ठी
6. Join the sandhi of निः+रोगः
- निरोगः
 - नीरोगं
 - नीरोगः
 - नीरगः
7. Name the samasa of पीतम् अम्बरं यस्य सः=पीताम्बरः
- तत्पुरुषः
 - द्वन्द्वः
 - अव्ययीभावः
 - वहुव्रीहिः
8. Disjoin the sandhi of नद्यम्बु
- नदि+अम्बु
 - नद+अम्बु
 - नदी+अम्बु
 - नदि+अम्ब
9. Give the resulting form of दशरथ+इज
- दाशरथि
 - दशरथि
 - दशरथी
 - दशरथ

10. Name the samasa of हस्तौ च पादौ च, हस्तपादम्

- a) तत्पुरुषः
- b) वहनीहिः
- c) कर्मधारयः
- d) द्वन्द्वः

11. How many वृत्तs are there in the छन्दःशास्त्रम् ?

- a) 3
- b) 2
- c) 4
- d) 5

12. How many गणs are there in the छन्दःशास्त्रम् ?

- a) 11
- b) 10
- c) 20
- d) 8

13. मातौ गौ चेच्छालिनी वेदलोकैः - which छन्दः is indicated ?

- a) मालिनी
- b) शालिनी
- c) इन्द्रवज्रा
- d) रुचिरा

14. How many गणs are there in the वंशस्थविलम् वृत्तम् ?

- a) 3
- b) 4
- c) 8
- d) 6

15. How many acts are there in the अभिज्ञानशकुन्तलम् ?

- a) 3
- b) 7
- c) 8
- d) 10

16. स्यादिन्द्रवज्ञा यदि तौ जगौ गः- which छन्दः is indicated ?

- a) शालिनी
- b) उपजाति
- c) इन्द्रवज्ञा
- d) वसन्ततिलकम्

17. Who was करभकः ?

- a) द्वाररक्षः
- b) सारथिः
- c) परिचारकः
- d) वार्तावाहकः

18. Which is the source of the अभिज्ञानशकुन्तलम्?

- a) रामायणम्
- b) पुराणम्
- c) महाभारतम्
- d) कविकल्पितम्

19. को नामोष्णोदकेन नवमालिकां सिञ्चति- who said this?

- a) प्रियंवदा
- b) दुष्यन्तः
- c) गौतमी
- d) अनसूया

20. Who was नटी ?

- a) दुष्यन्तपत्नी
- b) कन्वदुहिता
- c) सूत्रधारपती
- d) मेनकाकन्या

21. Which one is the tragic drama?

- a) वालरामायणम्
- b) रत्नावली
- c) उरुभङ्गः
- d) मृच्छकटिकम्

22. Who is the author of the हरिवंशम्?

- a) कालिदासः
- b) व्यासः
- c) वाल्मीकि
- d) भवभूतिः

23. Which epic is based on the Ramayana?

- a) किरातार्जुनीयम्
- b) वुद्धचरितम्
- c) रघुवंशम्
- d) शिशुपालवधम्

24. Which drama is written entirely in प्राकृत language?

- a) मृच्छकटिकम्
- b) उत्तरामचरितम्
- c) कर्पूरमञ्जरी
- d) अभिषेकः

25. How many पर्वs are there in the महाभारतम् ?

- a) 18
- b) 19
- c) 20
- d) 22

26. How many stories are there in the वेतालपञ्चविंशति?

- a) 18
- b) 20
- c) 25
- d) 12

27. How many dramas are written by भासः?

- a) 13
- b) 14
- c) 15
- d) 16

28. गुणवते कन्यका प्रतिपादनीया- who said this?

- a) अनसूया
- b) प्रियंवदा
- c) शकुन्तला
- d) गौतमी

29. How many काण्डs are there in the रामायणम्?

- a) 7
- b) 8
- c) 9
- d) 5

30. Who is the author of जानकीहरणम्?

- a) माघः
- b) कुमारदासः
- c) कालिदासः
- d) भारवि

31. Who is the author of the पुराणम्?

- a) वाल्मीकी
- b) व्यासदेवः
- c) भर्तृहरिः
- d) माघः

32. How many epics have written by अश्वघोषः?

- a) 2
- b) 3
- c) 4
- d) 5

33. How many dramas are written by राजशेखरः?

- a) 2
- b) 4
- c) 6
- d) 3

34. Who wrote the वैणीसंहारः?

- a) माघः
- b) श्रीहर्षः
- c) वाणभट्टः
- d) भट्टनारायणः

35. Which type of Kavya is मेघदूतम्?

- a) पद्यकाव्यम्
- b) गद्यकाव्यम्
- c) गीतिकाव्यम्
- d) चम्पूकाव्यम्

36. Who is Pre-Kalidasa poet among the following?

- a) माघः
- b) अश्वघोषः
- c) श्रीहर्षः
- d) वाणभट्टः

37. Who is the author of नैषधचरितम्?

- a) कालिदासः
- b) भवभूतिः
- c) कुमारदासः
- d) श्रीहर्षः

38. Which type of kavya is राजतरङ्गिणी?

- a) ऐतिहासिकम्
- b) गीतिकाव्यम्
- c) गद्यकाव्यम्
- d) पद्यकाव्यम्

39. Who is known as घन्टामाघ?

- a) माघः
- b) घन्टा
- c) कालिदासः
- d) वाणभट्टः

40. Who is the author of कुमारपालचरितम्?

- a) हेमचन्द्रः
- b) कुमारपालः
- c) सन्द्याकर नन्दी
- d) कलहणः

41. How many खण्ड-s are in the हितोपदेशः?

- a) 5
- b) 4
- c) 3
- d) 6

42. Which drama is found without women character in Sanskrit Literature?

- a) मालविकाग्निमित्रम्
- b) रत्नावली
- c) मालतीमाधवम्
- d) मुद्राराक्षसम्

43. What type of the drama शारिपुत्रप्रकरणम् is-

- a) भाणः
- b) प्रकरणम्
- c) त्रोटकम्
- d) सट्टकम्

44. Which epic belongs to वृहत्त्रयी in Sanskrit literature?

- a) भट्टिकाव्यम्
- b) जानकीहरणम्
- c) नैषधचरितम्
- d) रघुवंशम्

45. Which one is द्विसन्धान kavya?

- a) रामचरितम्
- b) राजतरङ्गिणी
- c) विक्रमाङ्कदेवचरितम्
- d) हर्षचरितम्

46. Who is the author of पञ्चतन्त्र?

- a) कालिदासः
- b) नारायणशमी
- c) विष्णुशर्मा
- d) क्षेमेन्द्रः

47. Who is the author of पवनदूतम्?

- a) जयदेवः
- b) कालिदासः
- c) धोयी
- d) घटकर्परः

48. Which historical Kavya is written in प्राकृत language?

- a) राजतरङ्गिनी
- b) गोडवह
- c) कुमारपालचरितम्
- d) हर्षचरितम्

49. Which type of Kavya is हर्षचरितम्?

- a) मिश्रकाव्यम्
- b) गद्यकाव्यम्
- c) पद्यकाव्यम्
- d) चम्पूकाव्यम्

50. How many verses are in the रामायण?

- a) 24000
 - b) 30000
 - c) 25000
 - d) 22000
-

P - I (1+1+1) G / 20 (N)

2020

SANSKRIT (General)

**Paper Code : I - B
[New Syllabus]**

Full Marks : 100

Time : Three Hours

The figures in the margin indicate full marks.

1. Join the Sandhis of any two of the following: 2
 - a) दिक्+नागः
 - b) पौ+अकः
 - c) स्व+ईरी
 - d) मयि+अत्र
2. Disjoin the Sandhi (any two): 2
 - a) सुवन्तः
 - b) संस्कारः
 - c) तावेव
 - d) गच्छन्नश्वः
3. Account for the case-ending of any three of the following underlined words: 2x3=6
 - a) राजा चौरं शतं दण्डयति।
 - b) अन्नस्य हेतोः वसति।
 - c) यदैभ्यो गां वारयति।
 - d) वपुषा चतुर्भुजः।
 - e) मातुः निलीयते कृष्णः।
4. Exound the compound and name the compound of the following (any three): 2x3=6
 - a) प्रतिदिनम्
 - b) दम्पती
 - c) अपुत्रः
 - d) व्याघ्रहतः
 - e) पञ्चगवम्

5. Give the resulting forms (any four): 4
- लभ्+यत्
 - दश्+कितन्
 - शास्+क्यप्
 - सर्व+डीष्
 - नड+फक्
 - वृत्+शानच्
6. A) Define and illustrate of any two of the following: 5x2=10
- प्रहर्षिणी
 - तोटक
 - सग्धरा
 - अनुष्टुप्
- B) Scan and name the metre (any one): 5
- पुनर्भवं परिगतशक्तिरात्मभूः।
 - प्रकृत्या यद्वक्त तदपि समरेखं नयनयोः।

Unit- II

7. Compare and contrast the characters of अनसूया and प्रियम्बदा portrayed in the drama
अभिजानशकुन्तम्? Or 12
8. Discuss the relationship between man and nature as depicted in your selected portion of the
अभिजानशकुन्तम्।
9. Translate into English or vernacular (any one): 5
- अर्थो हि कन्या परकीय एव
तामद्य संप्रेष्य परिग्रहीतुः।
जातो ममायं विशदः प्रकामं
प्रत्यर्पितन्यास इवान्तरात्मा॥
 - चित्रे निवेश्य परिकल्पितसच्चयोगा
रूपोच्चयेन मनसा विधिना कृता नु।
स्त्रीरलसृष्टिरपरा प्रतिभाति सा मे
धातुर्विभुत्वमनुचिन्त्य वपुश्च तस्याः॥

10. Explain with reference to the context of any one of the following:

8

a) इदं किलाव्याजमनोहरं वपु-

स्तपःक्षमं साधयितुं य इच्छति।

ध्रुवं स नीलोत्पलपत्रधारया

शमीलतां छेतुमृषिवर्यवस्थ्यति॥

b) गच्छति पुरः शरीरं धावति पश्चादसंस्थितं चेतः।

चीनांशुकमिवकेतोः प्रतिवतां नीयमानस्य॥

11. Amplify any one of the following:

5

a) मनोरथा नाम तटप्रपाताः।

b) अतिस्नेहः पापशङ्की।

12. Translate into vernacular (any two):

5x2=10

a) अस्ति दाक्षिणात्ये जनपदे महिलारोप्यं नाम नगरम् । तत्र सकलार्थिसार्थकल्पद्रुमः प्रवरनृपमुकुटमणि-मरीचिचयचर्चितचरणयुगलः

सकलकलापारंगतोऽमरशक्ति-नीम राजा बभूव । तस्य त्रयः पुत्राः परमदुर्मधसो वसुशक्तिरुग्गशक्तिरनेकशक्तिश्चेति नामानो

बभूवः । अथ राजा तान् शास्त्रविमुखानालोक्य सचिवानाहूय प्रोवाच - ओः जातमेतदभवदभिर्यन्मैते त्रयोऽपि पुत्राः शास्त्रविमुखा

विवेकहीनाश्च। तदेतेषां यथा बुद्धिप्रबोधनं भवति तथा कोऽप्युपा-योऽनुष्ठीयताम् ।

b) पुराभारते कनकपुरं नाम नगरमासीत् । तत्र सुशासकनामा राजा बभूव । स विद्यावान् गुणजः

भक्तिमांश्चासीत्। याचके दृष्टे तस्य महती प्रीतिः। तस्य सज्जनः नाम मित्रमभवत्। नाम्ना स सज्जनः

परन्तु कर्मणा दुर्जनः।

c) संस्कृतभाषा अतीव प्राचीना भाषा भवति । सर्वासां भाषाणां माता संस्कृतभाषा इति उच्यते । अतः संस्कृतव्याकरणस्य जानमस्ति चेत् अन्याः भाषाः अपि सरलं भवेयुः । संस्कृतभाषायाः व्यवहारसमये शुद्धोच्चारणसाधुशब्दजानानि यत लिङ्गविभक्तिवचानानां प्रयोगार्थं व्याकरणजानं अवश्यमेव । अक्षराणि कथं उच्चारणं कर णीयमिति व्याकरणे उल्लिखिताः भवन्ति । अतः व्याकरण स्य अद्ययनं जीवने अत्यावश्यं भवति।

13. Answer any two of the following questions:

10x2=20

a) Give an estimate of वाणभट्टः as a prose writer.

b) Write an essay on the court epics (महाकाव्यम्) of post kalidasa period.

c) What is Champu Kavya? Write a comprehensive note on Champu kavya.

d) Make an estimate of भर्तृहरिः as a poet.

14. Write short note on any one of the following:

5

a) हरिवंशः

b) पञ्चतन्त्रम्

c) राजतरङ्गिनी।